

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ**

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський) рівень
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності шифр і назва

Спеціалізація _____

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ____ від _____ 20__ р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вікова психологія
Викладач (-і)	Апельт Галина Василівна
Контактний телефон викладача	067 83 52 687
E-mail викладача	hrytchukg@gmail.com
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Вивчення дисципліни «Вікова психологія» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема: опанування системою знань про закономірності психічного розвитку та становлення особистості на різних етапах її життя.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів ґрунтовних знань про зміст і закономірності психічного розвитку індивіда протягом онтогенезу, а також навичок емпіричного дослідження особливостей вікового розвитку психіки людини, вміння враховувати їх при організації навчально-виховної роботи в школі, психодіагностики та корекції відхилень від вікових нормативів.	
Основні завдання курсу:	
<ul style="list-style-type: none"> - Ознайомити слухачів з основами поняттями, принципами, концепціями вікової та педагогічної психології. - Висвітлити специфіку психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу, підходи до періодизації психічного розвитку особистості та основні психологічні закономірності процесу навчання та виховання. - Виробити у студентів ряд умінь та навичок застосування набутих знань у практичних сферах своєї діяльності, активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця. 	
4. Загальні і фахові компетентності	
Загальні компетентності:	К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми К12. Навички міжособистісної взаємодії

	К13. Здатність планувати та управляти часом К14. Здатність працювати в команді та автономно
Фахові компетентності:	К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

5. Програмні результати навчання

- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
- ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
- ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
- ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

6. Організація навчання

Обсяг курсу - 6 кредитів ECTS, 180 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	32
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	028 Менеджмент соціокультурної діяльності	II	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1 Вікова психологія як наука	2	2	8
Тема 2 Історія розвитку вікової психології	4	2	8
Тема 3 Фактори і закономірності психічного розвитку	2	2	8
Тема 4 Періодизація вікового розвитку	2	2	8
Тема 5 Психологія дитини немовлячого віку	2	2	8

Тема 6 Психологічна характеристика дитини раннього віку	2	2	8
Тема 7 Психологія дошкільного дитинства	2	2	8
Тема 8 Психологічні особливості молодшого школяра	4	2	16
Тема 9 Психологія особистості підлітка	4	4	16
Тема 10 Психологія ранньої юності	2	2	8
Тема 11 Психологія ранньої дорослості	2	2	8
Тема 12 Психологія зрілого дорослого віку.	2	2	8
Тема 13 Психологія старості	2	2	8
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів		
Вимоги до письмових робіт	Загальний бал за виконання письмових робіт - 40 балів, що включає: контрольну роботу - 10 балів, контроль самостійної роботи 1 - 15 балів, контроль самостійної роботи 2 - 15 балів		
Семінарські заняття	60 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю	26 балів		
Підсумковий контроль	залік		
8. Політика навчальної дисципліни			
<p>Письмові роботи: тестовий контроль, контрольна робота проводиться під час навчальних занять. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p>Академічна доброчесність: політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на засадах, наведених в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Положенні про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Політика щодо пропусків занять базується на Положенні про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №768 від 04.12.2014; внесено зміни наказом №628 від 25.09.2019 р.) та Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p>			
9. Рекомендована література			
Основна			
1. Абрамова Г.С. Возрастная психология. М.: Академия, 1997.			

2. Анн Л. Ф. Психологический тренинг с подростками. — СПб.: Питер, 2003.
3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. О.В. Скрипченко Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. — К.: Просвіта, 2003. ;
4. Вікова психологія /За ред. Г. С. Костюка. — К., 1976.
5. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. А. В. Петровского. — М., 1979.
6. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. М. В. Гамезо и др. — М., 1984.
7. Волков Б. С., Волкова Н. В. Детская психология. От рождения до школы: Питер: 2009 С240
8. Гамезо М.В., Петрова Е.А., Орлова Л.М. - Возрастная и педагогическая психология - М : Педагогическое общество России 2003
9. Зброцький М. М. Вікова психологія. К.: МАУП, 1998.
10. Колюцкий В.Н. Возрастная психология. М.: ТЦ Сфера, Юрайт, 2001 г., 464 с.
11. КонИ. С. Психология старшеклассника. — М., 1986.
12. Крайг Г. Психология развития. — СПб., 2000.
13. Кулагина И. Ю. Возрастная психология. Развитие ребенка от рождения до 17 лет: Учеб пособие — М., 1997.
14. Кулагина И.Ю., Колюцкий В.Н. - Возрастная психология: Полный жизненный цикл развития человека - 2001
15. Лисина М. И. Общение, личность и психика ребенка. — М.; Воронеж, 1997.
16. Мухина В. С. Возрастная психология. - М., 1997
17. Мухина В. С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество. — 3-е изд. — М., 2006
18. Мухина В. С. Детская психология. — М., 1990.
19. Мухина В. С. Тайнство детства. М., 1997.
20. Мухина В. С. Шестилетний ребенок в школе. — 2-е изд. — М, 1990.
21. Немов Р. С. Психология: В 3 кн. - Кн. 2. - М., 1998.
22. Непомнящая Н. И. Становление личности ребенка 6-7 лет. — М., 1992.
23. Обухова Л. Ф. Возрастная психология. — М., 2001.
24. Обухова Л. Ф. Детская психология: теории, факты, проблемы, — М., 1998.
25. Практикум по возрастной и педагогической психологии / Под. ред. Щербакова И. М.
26. Психическое развитие в младшем школьном возрасте / Под ред. В. В. Давьдова. М.: Педагогика, 1990.
27. Психология младших школьников / Под ред. В. В. Давидова. — М., 1990.
28. Психология подростка. Полное руководство / Под общ. ред. А.А Реана. - СПб., М., 2003
29. Райс Ф. Психология подросткового и юношеского возраста — СПб.: Питер, 2000.

30. Реан А. А., Коломинский Я. Л. Социальная педагогическая психология — СПб, 1999
31. Савчин М.В, Василенко Л.П. Вікова психологія: Навч. посіб. - К.: Академвидав. 2005
32. Смирнова Е. О. Психология ребенка. М.: Школа Пресс, 1996.
33. Урунтаева Г. А. Дошкольная психология. М.: Просвещение, 1996.
34. Фельдштейн Д. И. Проблемы возрастной и педагогической психологии. — М.,1995.
35. Шаповаленко И. В. Возрастная психология (Психология развития и возрастная психология). — М.: Гардарики, 2004.

Додаткова

1. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания. — Л., 1968.
2. Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте. - М., 1968.
3. Запорожец А. В. Избранные психологические труды / Под ред. В. В. Давидова,
4. П. Зинченко: В 2 т. - М., 1986.
5. Лейтес Н. С. Способности и одаренность в детские годы. — М.,1984.
6. Лишение родительского попечительства / Под ред. В. С. Мухиной М.. 1983.
7. ПиажеЖ. Избранные психологические труды. — М.,1969.

Викладач, доцент кафедри
туризмознавства і краєзнавства,
кандидат психологічних наук

Апельт Г.В.